

ZAKON

O JAVNOM REDU I MIRU

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se javni red i mir na javnom mestu, utvrđuju se protivpravna dela protiv javnog reda i mira, kao i način prikupljanja dobrovoljnih priloga.

Nadležni organ

Član 2.

Nadležni organi za održavanje javnog reda i mira su Ministarstvo unutrašnjih poslova, komunalna policija, inspekcijski organi i drugi nadležni organi u skladu sa zakonom utvrđenim delokrugom.

Službena lica organa iz stava 1. ovog člana zaštićena su u obavljanju zakonom utvrđenih poslova u skladu sa odredbama ovog zakona.

Značenje izraza

Član 3.

U smislu ovog zakona upotrebljeni izrazi imaju sledeće značenje:

- 1) javni red i mir - jeste usklađeno stanje međusobnih odnosa građana nastalo njihovim ponašanjem na javnom mestu i delovanjem organa i organizacija u javnom životu radi obezbeđenja jednakih uslova za ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i sloboda građana zajemčenih Ustavom;
- 2) javno mesto – jeste prostor dostupan neodređenom broju lica čiji identitet nije unapred određen, pod istim uslovima ili bez posebnih uslova;
- 3) prekršaji protiv javnog reda i mira - jesu protivpravna dela kojima se na javnom mestu ugrožava ili narušava javni red i mir, stvara uznemirenje ili ugrožava sigurnost građana, ometa kretanje građana na javnim mestima ili ostvarivanje njihovih prava i sloboda, vređa moral, ugrožava opšta sigurnost imovine, vređaju ili ometaju službena lica ili se na drugi način narušava javni red i mir;
- 4) svađa – je verbalni sukob dva ili više lica;
- 5) vika – je verbalno izražavanje jakog intenziteta;
- 6) buka – je neželjen ili štetan zvuk jakog intenziteta;
- 7) dozvoljena jačina buke – jeste maksimalna jačina buke čiji intenzitet je utvrđen propisima o zaštiti životne sredine od buke;
- 8) uvreda (vređanje) – jeste vršenje radnji kojima se omalovažava ličnost drugog lica;

- 9) vršenje nasilja – jeste primena fizičke ili druge sile na telu drugog lica, podobne da izazovu patnju ili bolove;
- 10) pretnja – je ugrožavanje sigurnosti drugog lica, stavljanjem u izgled da će se učiniti kakvo zlo, ili napasti na život ili telo tog ili njemu bliskog lica;
- 11) tuča – je uzajamno vršenje nasilja između dva ili više lica koja se sastoji u zadavanju udaraca rukom, drugim delovima tela ili predmetima;
- 12) nepristojno, drsko, bezobzirno ponašanje – jeste ponašanje lica ili preduzimanje radnji na javnom mestu, kojima se ugrožava sigurnost građana ili narušava javni red i mir, vređa moral građana, uništava ili oštećuje imovina;
- 13) neovlašćeno prikupljanje dobrovoljnih priloga – jeste svako prikupljanje dobrovoljnih priloga suprotno odredbama ovog zakona;
- 14) kockanje – je igranje na sreću u novac ili neku drugu vrednost, čiji rezultat zavisi od slučaja;
- 15) prostitucija – je pružanje seksualnih usluga uz naknadu u novcu ili drugu vrednost;
- 16) pucanje iz vatrenog i drugog oružja – jeste svako pucanje iz vatrenog i drugog oružja na javnom mestu, kojim se stvara buka, korišćenjem municije bez projektila.

Smatraće se da je prekršaj ili krivično delo iz ovog zakona izvršeno na javnom mestu i kad je radnja izvršena na mestu koje se u smislu stava 1. tačka 2) ovog člana ne smatra javnim mestom, ako je to mesto dostupno pogledu ili čujnosti sa javnog mesta ili je posledica nastupila na javnom mestu.

Član 4.

U ovom zakonu određene imenice su navedene u muškom rodu, a koriste se kao neutralne za muški i ženski rod.

II. PRIKUPLJANJE DOBROVOLJNIH PRILOGA

Član 5.

Dobrovoljni prilozima građana prikupljaju se posredstvom humanitarnih i drugih udruženja, uz obaveštavanje nadležne organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova, po mestu prikupljanja dobrovoljnih priloga.

Rok za podnošenje obaveštenja iz stava 1. ovog člana, je najkasnije 8 dana pre početka prikupljanja dobrovoljnih priloga.

Dobrovoljni prilozima ne mogu se prikupljati ako o tome nije obavešten nadležni organ.

Prikupljanje dobrovoljnih priloga može trajati najduže 60 dana.

Član 6.

Obaveštenje iz člana 5. stav 1. ovog zakona sadrži: naziv podnosioca obaveštenja; mesto i vreme početka prikupljanja dobrovoljnih priloga, svrhu i način prikupljanja; ime, prezime i broj lične karte lica koja će prikupljati priloge.

Ako obaveštenje ne sadrži propisane podatke iz stava 1. ovog člana, nadležni organ će od podnosioca obaveštenja tražiti dopunu obaveštenja u roku od tri dana od dana njegovog prijema.

Ako podnosilac obaveštenja u roku iz stava 2. ovog člana ne izvrši dopunu traženih podataka, smatraće se da nadležni organ o prikupljanju dobrovoljnih priloga nije obavešten.

III. PREKRŠAJI

Svađa, vika i buka na javnom mestu

Član 7.

Ko svađom ili vikom narušava javni red i mir ili stvara uznemirenje građana – kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 dinara.

Ko narušava javni red i mir ili stvara uznemirenje građana, izvođenjem muzičkih i drugih sadržaja, korišćenjem muzičkih instrumenata, radio i televizijskih prijemnika i drugih zvučnih uređaja, kao i mehaničkih izvora buke i zvučnih signala (motora, sirena i sl.) – kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 30.000 dinara.

Ko prekršaj iz st. 1. i 2. ovog člana izvrši u grupi od tri i više lica – kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Nepristojno, drsko i bezobzirno ponašanje

Član 8.

Ko nepristojnim, drskim ili bezobzirnim ponašanjem narušava javni red i mir ili ugrožava imovinu ili vređa moral građana – kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara ili radom u javnom interesu od 80 do 360 časova.

Ko prekršaj iz stava 1. ovog člana izvrši u grupi od tri i više lica – kazniće se radom u javnom interesu od 240 do 360 časova ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Vređanje, vršenje nasilja, pretnja ili tuča

Član 9.

Ko vređanjem drugog ili vršenjem nasilja nad drugim ili pretnjom narušava javni red i mir kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara ili kaznom zatvora od 10 do 30 dana.

Ko izazivanjem tuče ili učestvovanjem u njoj narušava javni red i mir – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Ko prekršaj iz st. 1. do 2. ovog člana izvrši u grupi od tri i više lica – kazniće se kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Za pokušaj dela iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, kazniće se.

Ostavljanje opasnih predmeta

Član 10.

Ko stavi ili drži ispred zgrade ili ograde, odnosno na zgradi ili ogradi predmet ili uređaj koji može ugroziti sigurnost građana ili mu naneti štetu ili ko takve predmete izbaci na ulicu – kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 dinara ili radom u javnom interesu od 40 do 120 časova.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana – kazniće se pravno lice novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara, preduzetnik novčanom kaznom od 20.000 do

50.000 dinara, a odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 dinara.

Ugrožavanje sigurnosti uređajima na daljinu

Član 11.

Ko korišćenjem uređaja kojima se upravlja na daljinu ugrozi sigurnost građana ili naruši javni red i mir – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Prosjačenje

Član 12.

Ko prosjačenjem ugrožava spokojstvo građana ili narušava javni red i mir – kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 30.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana.

Ko prekršaj iz stava 1. ovog člana, izvrši u grupi od tri i više lica – kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana.

Ko organizuje prosjačenje ili za prosjačenje koristi decu ili maloletna lica – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara i kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Kockanje

Član 13.

Ko poziva drugog na kocku ili se kocka, ustupa prostorije radi kockanja ili organizuje kockanje – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara ili radom u javnom interesu od 120 do 360 časova.

Ko se kocka sa maloletnim licem ili na drugi način omogućava kockanje maloletnom licu – kazniće se kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se pravno lice novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara, preduzetnik novčanom kaznom od 150.000 do 500.000 dinara, a odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Neovlašćena preprodaja ulaznica

Član 14.

Ko neovlašćeno nudi, prodaje ili preprodaje ulaznice za kulturne, sportske ili druge priredbe i manifestacije – kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara ili radom u javnom interesu od 40 do 120 časova.

Ko neovlašćeno organizuje ili omogućava preprodaju ulaznica za kulturne, sportske ili druge priredbe i manifestacije – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara ili radom u javnom interesu od 120 do 360 časova.

Za prekršaj iz stava 2. ovog člana, kazniće se pravno lice novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara, preduzetnik novčanom kaznom od 150.000 do 500.000 dinara, a odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Uznemiravanje građana vraćanjem, proricanjem ili sličnim obmanjivanjem

Član 15.

Ko se bavi vraćanjem, proricanjem sudbine, tumačenjem snova ili sličnim obmanjivanjem na način kojim uznemirava građane ili narušava javni red i mir – kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara ili radom u javnom interesu od 40 do 120 časova.

Prostitucija

Član 16.

Ko se odaje prostituciji ili ustupa prostorije radi prostitucije – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Ko maloletnom licu ustupa prostorije radi prostitucije – kazniće se zatvorom od 30 do 60 dana.

Paljenje pirotehničkih proizvoda ili pucanje

Član 17.

Ko paljenjem pirotehničkih proizvoda narušava javni red i mir ili ugrožava sigurnost građana – kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara ili radom u javnom interesu od 40 do 120 časova.

Ko pucanjem iz vatrenog ili drugog oružja ili imitacije oružja narušava javni red i mir ili ugrožava sigurnost građana – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana

Ko prekršaj iz st. 1. i 2. ovog člana izvrši u grupi od tri i više lica - kazniće se kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Prikupljanje dobrovoljnih priloga bez obaveštavanja

Član 18.

Ko prikuplja dobrovoljne priloge bez obaveštavanja nadležnog organa ili u toku prikupljanja dobrovoljnih priloga ugrozi spokojstvo građana ili naruši javni red i mir – kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara ili radom u javnom interesu od 40 do 120 časova.

Ko bez obaveštavanja nadležnog organa organizuje prikupljanje dobrovoljnih priloga ili prekršaj iz stava 1. ovog člana izvrši u grupi od tri i više lica ili za prikupljanje dobrovoljnih priloga koristi decu ili maloletna lica – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

Za prekršaj iz st. 1. i 2. ovog člana, kazniće se pravno lice novčanom kaznom od 250.000 do 1.000.000 dinara, preduzetnik novčanom kaznom od 50.000 do 250.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara.

Propuštanje obaveštavanja o narušavanju javnog reda i mira

Član 19.

Ko u obavljanju ugostiteljske ili druge uslužne delatnosti propusti da bez odlaganja obavesti policiju o narušavanju javnog reda i mira u ugostiteljskom objektu – kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se pravno lice novčanom kaznom od 200.000 do 500.000 dinara, preduzetnik novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara, a odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara.

Buka u ugostiteljskim i drugim objektima

Član 20.

Ko u obavljanju umetničke, ugostiteljske ili druge delatnosti narušava javni red i mir, izvođenjem muzičkih i drugih sadržaja, korišćenjem muzičkih instrumenata, radio i televizijskih prijemnika i drugih zvučnih uređaja, kao i mehaničkih izvora buke i zvučnih signala, preko dozvoljene jačine koja je uređena propisima o zaštiti životne sredine od buke – kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se pravno lice novčanom kaznom od 200.000 do 500.000 dinara, preduzetnik novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara, a odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Prodaja alkoholnih pića licima pod očiglednim uticajem i maloletnicima

Član 21.

Ko prodaje alkoholno piće licu koje pod očiglednim uticajem alkohola naruši javni red i mir ili maloletnom licu koje nije navršilo 16 godina života – kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se pravno lice novčanom kaznom od 200.000 do 500.000 dinara, preduzetnik novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara, a odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Vredanje službenog lica u vršenju službene dužnosti

Član 22.

Ko uvredi službeno lice nadležnih organa iz člana 2. ovog zakona u vršenju službene dužnosti – kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana.

IV. KRIVIČNA DELA

Ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti

Član 23.

Ko preti da će napasti, pokuša da napadne ili napadne ili na drugi način ometa službeno lice nadležnih organa iz člana 2. ovog zakona u vršenju službene dužnosti – kazniće se zatvorom od šest meseci do dve godine.

Ako prilikom izvršenja dela iz stava 1. ovog člana, učinilac službenom licu preti upotrebom oružja, ili se maši za oružje, ili mu nanese laku telesnu povredu – kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

Ako prilikom izvršenja dela iz stava 1. ovog člana učinilac na službeno lice potegne oružje ili ga upotrebi ili mu nanese tešku telesnu povredu – kazniće se zatvorom od tri do deset godina.

V. PRIVREMENO ODUZIMANJE PREDMETA

Član 24.

Službena lica policije, komunalne policije i nadležnih inspekcijских organa privremeno će, u skladu sa zakonom, oduzeti predmete koji su upotrebljeni za izvršenje prekršaja ili su pribavljeni prekršajem ili koji su nastali izvršenjem prekršaja.

VI. ZAŠTITNE MERE

Član 25.

Zaštitne mere oduzimanja predmeta, obaveznog lečenja zavisnika od alkohola i drugih psihoaktivnih supstanci, obavezno psihijatrijsko lečenje, zabrana pristupa oštećenom, objektima ili mestu izvršenja prekršaja za prekršaje iz ovog zakona, pored kazne, mogu se izreći pod uslovima utvrđenim zakonom kojim se uređuju prekršaji.

Za prekršaje iz čl. 10, 13, 14, 18, 19, 20. i 21. ovog zakona pored kazne, može se izreći zaštitna mera zabrana vršenja određenih delatnosti.

Za prekršaje iz čl. 10, 13, 14, 18, 19, 20. i 21. ovog zakona pored kazni može se izreći zaštitna mera zabrana pravnom licu da vrši određene delatnosti.

Za prekršaje iz čl. 10, 13, 14, 18, 19, 20. i 21. ovog zakona pored kazni može se izreći zaštitna mera zabrana odgovornom licu da vrši određene poslove.

VII. ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI PRIBAVLJENE PREKRŠAJEM

Član 26.

Imovinska korist pribavljena vršenjem prekršaja oduzima se.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠE ODREDBE

Član 27.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnom redu i miru („Službeni glasnik RS”, br, 51/92, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 – dr. zakon i 85/05 – dr. zakon).

Član 28.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 2. Ustava Republike Srbije, kojom je utvrđeno, da Republika Srbija, između ostalog uređuje i obezbeđuje ostvarivanje i zaštitu sloboda i prava građana.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I OBJAŠNJENJA POJEDINAČNIH REŠENJA

Zakon o javnom redu i miru („Službeni glasnik RS”, br. 51/92, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 – dr. zakon i 85/05 – dr. zakon), na snazi je od 31. jula 1992. godine. Od dana stupanja na snagu, odredbe ovog zakona nisu menjane, osim brisanja krivično pravnih odredbi iz člana 24. Zakona o javnom redu i miru, nakon stupanja na snagu Krivičnog zakonika, 1. januara 2006. godine, („Službeni glasnik RS”, broj 85/05) i više puta usklađivane visine novčane kazne.

Od stupanja na snagu Zakona o javnom redu i miru, 1992. godine, Zakonom o komunalnoj policiji („Službeni glasnik RS”, broj 51/09), obrazovana je komunalna policija koja u svojoj nadležnosti ima obavljanje određenih poslova iz oblasti javnog reda i mira, donošenjem Zakona o privatnom obezbeđenju („Službeni glasnik RS” br. 104/13 i 42/15) uređena je oblast pružanja usluga fizičko-tehničkog obezbeđenja, koje ima značajnu ulogu u održavanju stabilnog javnog reda i mira i donošenjem novog Zakona o prekršajima („Službeni glasnik RS” broj 65/13) uvedeni su novi instituti u oblasti prekršajnog postupka.

Prekršaji javnog reda i mira značajan su pokazatelj stanja bezbednosti, direktno utiču na osećaj lične bezbednosti građana i posle krivičnih dela zauzimaju značajno mesto u oblasti bezbednosti.

Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno policija, primarno je nadležna za sprovođenje Zakona o javnom redu i miru u vezi sa čim preduzima zakonom propisane mere i radnje, radi očuvanja stabilnog javnog reda i mira. U sprovođenju ovih mera i radnji, policija najčešće saraduje sa nadležnim inspekcijским organima u delu obezbeđenja dokaza radi uspešnog dokazivanja i vođenja prekršajnog postupka (merenje nivoa buke, stručna i specijalistička veštačenja i mišljenja i dr.).

Imajući u vidu da je u međuvremenu obrazovana komunalna policija čije aktivnosti su usko povezane sa aktivnostima policije u oblasti javnog reda i mira, javlja se potreba, njenog aktivnijeg uključivanja u sprovođenje Zakona o javnom redu i miru.

Evidentno je da Zakon o javnom redu i miru, od 1992. godine do današnjeg dana nije doživeo značajnije izmene ili dopune, koje bi adekvatno pratile zahteve vremena i potrebe prakse, nastale promene u društvenim odnosima i promene u normativnom uređenju u ovoj oblasti.

Imajući u vidu navedeno stanje, pristupilo se izradi novog Zakona o javnom redu i miru (daljem tekstu: Zakon), koji bi kvalitetnije i sveobuhvatnije utvrdio relevantne pojmove, pravne institute, obeležja prekršaja protiv javnog reda i mira i uveo nove pravne institute iz oblasti prekršajnog prava.

Takođe, Zakonom se propisuju obeležja novih prekršaja, odnosno sankcionišu radnje čijim se vršenjem ugrožava ili narušava javni red i mir, kao što je to ugrožavanje sigurnosti korišćenjem uređaja na daljinu, ali se i neki prekršaji brišu iz postojećeg zakona, kao što je to skitničenje. Radi zaštite javnog reda i mira, dece i maloletnika, posebna pažnja posvećena je prekršajima protiv javnog reda koji se javljaju u radu ugostiteljskih objekata, kao i prekršajima čijim vršenjem se mogu iskorišćavati deca i maloletnici, propisivanjem za ove prekršaje strožijih sankcija.

III. OBJAŠNJENJA OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Zakona, propisano je da se ovim zakonom uređuje javni red i mir na javnom mestu, utvrđuju prekršaji i krivična dela protiv javnog reda i mira i način prikupljanja dobrovoljnih priloga.

Članom 2. Zakona, propisuje se da su nadležni organi za sprovođenje ovog zakona Ministarstvo unutrašnjih poslova, komunalna policija, odnosno inspeksijske službe, shodno zakonom utvrđenom delokrugu u oblastima od značaja za javni red i mir, kao što su: oblast rada ugostiteljskih i drugih uslužnih objekata, promet alkohola na javnom mestu, zaštita životne sredine od buke i dr. oblasti.

U stavu dva ovog člana, propisuje se da su službena lica nadležnih organa u obavljanju zakonom utvrđenih poslova na javnom mestu, zaštićena u skladu sa odredbama ovog zakona.

Članom 3. Zakona, definiše se značenje izraza i pojmova kao što su: pojam javnog reda i mira, javnog mesta, prekršaja protiv javnog reda i mira, svađa, tuča i dr.

Član 4. Zakona, sadrži odredbu o rodnoj ravnopravnosti.

Članom 5. Zakona, uređuje se način prikupljanja dobrovoljnih priloga. Ovim članom, uređeno je da se prikupljanje dobrovoljnih priloga vrši posredstvom humanitarnih ili drugih udruženja, uz obaveštavanje nadležne teritorijalne organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova, u roku od 8 dana pre početka prikupljanja i da isto može trajati najduže 60 dana i da se dobrovoljni prilozi ne mogu prikupljati ako o tome nije obavešten nadležni organ. Odredbama ovog člana uređuje se da svako pod jednakim uslovima, kada je to potrebno, posredstvom humanitarnih ili drugih udruženja može prikupljati dobrovoljne priloge, uz prethodno obaveštavanje nadležnog organa. Drugim zakonskim propisima uređen je način rada i odgovornost humanitarnih ili drugih udruženja, u raspolaganju prikupljenih dobrovoljnih novčanih ili drugih materijalnih priloga.

Članom 6. Zakona, propisuje se sadržaj obaveštenja humanitarnog ili drugog udruženja o prikupljanju dobrovoljnih priloga.

Članom 7. Zakona, u prvom stavu propisano je obeležje prekršaja svađa, vika i buka na javnom mestu, čime se narušava javni red i mir i sankcija u vidu novčane kazne.

U drugom stavu ovog člana, propisuju se radnje kojima se stvaranjem buke na javnom mestu narušava javni red i mir i sankcija u vidu novčane kazne.

U trećem stavu se propisuje strožije sankcije u vidu novčane kazne, ako se ovaj prekršaj izvrši u grupi od tri ili više lica.

Učinioci prekršaja iz ovog člana mogu biti samo fizička lica.

Članom 8. Zakona, u prvom stavu, propisano je obeležje prekršaja nepristojnog, drskog ili bezobzirnog ponašanja na javnom mestu kojim se narušava

javni red i mir ili ugrožava imovina ili vređa moral građana. Radnja i posledica ovog prekršaja je alternativno određena i podrazumeva svako ono ponašanje koje je na javnom mestu društveno neprihvatljivo (kretanje na javnom mestu bez odeće, pokazivanje intimnih delova tela, vandalizam, vređanje i plašenje prolaznika, oštećenje imovine na javnom mestu uništenjem ili ispisivanje grafita i druge slične radnje), a za posledicu ima narušavanje javnog reda i mira ili ugrožavanje imovine ili vređanje morala građana. Sankcija za ovaj prekršaj je alternativno određena u vidu novčane kazne ili kazne rada u javnom interesu, u zavisnosti od težine prouzrokovane posledice.

U drugom stavu ovog člana, kao teži oblik, je vršenje ovog prekršaja u grupi od tri i više lica, za šta je alternativno predviđena kazna rad u javnom interesu ili kazna zatvora, u zavisnosti od težine prouzrokovane posledice.

Članom 9. Zakona, u prvom stavu, propisano je da je prekršajno odgovoran ko na javnom mestu vređanjem drugog ili vršenjem nasilja nad drugim ili pretnjom da će napasti na život ili telo tog ili njemu bliskog lica, narušava javni red i mir. Sankcija za ovaj prekršaj je alternativno određena u vidu novčane kazne ili kazne zatvora u zavisnosti od težine prouzrokovane posledice.

Ovim prekršajem, sankcionisane su navedene radnje na javnom mestu, pri čemu se ne zadire u pravo oštećenog lica na krivično-pravnu zaštitu podnošenjem privatne tužbe, kada je to Krivičnim zakonikom propisano. U slučaju da se navedenim radnjama ostvare obeležja krivičnog dela koje se goni po službenoj dužnosti isključena je prekršajna odgovornost učinioca.

U drugom stavu ovog člana, propisano je da je prekršajno odgovoran ko na javnom mestu izazivanjem tuče ili učestvovanjem u njoj naruši javni red i mir, za šta je alternativno propisana sankcija u vidu novčane kazne ili kazne zatvora. Kao i prvom stavu, sankcionisane su navedene radnje na javnom mestu, pri čemu se ne zadire u pravo oštećenog na krivino pravnu zaštitu kada je to zakonom propisano, odnosno isključuje se prekršajna odgovornost ako se ovim radnjama ostvare obeležja krivičnog dela koja se gone po službenoj dužnosti.

U trećem stav ovog člana, sankcionisano je vršenje prekršaja iz ovog člana u grupi od tri i više lica za šta je propisana kazna zatvora u rasponu od 30 do 60 dana.

U četvrtom stavu ovog člana, propisano je da će se učinioci prekršaja iz ovog člana kazniti i za pokušaj vršenja ovog prekršaja.

Članom 10. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko stavi ili drži ispred zgrade ili ograde, odnosno na zgradi ili ogradi predmet ili uređaj koji može ugroziti sigurnost prolaznika ili mu naneti štetu ili ko takve predmete izbaci na ulicu, za šta je propisana novčana kazna.

U drugom stavu ovog člana, za vršenje ovog prekršaja propisana je odgovornost pravnog lica, preduzetnika, odnosno odgovornog lica u pravnom licu.

Pored kazni pravnom licu, preduzetniku, odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu se mogu izreći zaštitne mere zabrana vršenja određenih delatnosti, zabrana pravnom licu da vrši određene delatnosti i zabrana odgovornom licu da vrši određene delatnosti.

Članom 11. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko na javnom mestu korišćenjem uređaja kojima se upravlja na daljinu ugrozi sigurnost građana ili naruši javni red i mir, za šta je propisana novčana kazna ili kazna zatvora. Učinilac ovog prekršaja je svako ko korišćenjem uređaja kojima se upravlja na daljinu, (lake letelice tzv. „dronovi“ ili uređaji ili vozila koja se kreću po zemlji) upravlja ovim uređajima na način kojim može ugroziti sigurnost građana ili narušiti javni red i mir.

Članom 12. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko na javnom mestu prosjačenjem ugrožava spokojstvo građana ili narušava javni red i mir, za šta je propisana novčana kazna ili kazna zatvora.

U drugom stavu ovog člana, kao teži oblik ovog prekršaja je propisano njegovo vršenje u grupi od tri i više lica, za šta je propisana novčana kazna ili kazna zatvora.

U trećem stavu ovog člana, utvđena je prekršajna odgovornost organizatora prosjačenja ili onoga ko za prosjačenje koristi decu ili maloletna lica, za šta je propisana novčana kazna ili kazna zatvora. U slučaju da su vršenjem ove radnje stečeni elementi nekog od propisanih krivičnih dela kojima se ostvaruje krivično-pravna zaštita dece i maloletnika, isključena je prekršajna odgovornost.

Članom 13. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko na javnom mestu protivpravno poziva drugog na kocku ili se kocka, ustupa prostorije radi kockanja ili organizuje kockanje, za šta se propisuje novčana kazna ili kazna rada u javnom interesu.

U drugom stavu ovog člana, kao teži oblik prekršaja propisano je kockanje sa maloletnim licem ili omogućavanje maloletnom licu da se kocka, za šta je propisana kazna zatvora. U slučaju da su vršenjem ove radnje stečeni elementi nekog od propisanih krivičnih dela kojima se ostvaruje krivično pravna zaštita dece i maloletnika, isključena je prekršajna odgovornost.

U trećem stavu ovog člana, za vršenje prekršaja iz stava 1, propisana je odgovornost pravnog lica, preduzetnika, odnosno odgovornog lica.

Pored kazni pravnom licu, preduzetniku, odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu se mogu izreći zaštitne mere zabrana vršenja određenih delatnosti, zabrana pravnom licu da vrši određene delatnosti i zabrana odgovornom licu da vrši određene delatnosti.

Članom 14. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko na javnom mestu neovlašćeno nudi, prodaje ili preprodaje ulaznice za kulturne, sportske i druge priredbe i manifestacije, za šta je propisana novčana kazna ili kazna rada u javnom interesu.

U drugom stavu ovog člana, kao teži oblik vršenja prekršaja propisano je neovlašćeno organizovanje ili omogućavanje preprodaje ulaznica, za šta je propisana novčana kazna ili kazna rada u javnom interesu.

U trećem stavu ovog člana, za vršenje prekršaja iz ovog člana, propisana je odgovornost pravnog lica, preduzetnika, odnosno odgovornog lica.

Pored kazni pravnom licu, preduzetniku, odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu se mogu izreći zaštitne mere zabrana vršenja određenih delatnosti, zabrana pravnom licu da vrši određene delatnosti i zabrana odgovornom licu da vrši određene delatnosti.

Članom 15. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko se bavi vraćanjem, proricanjem sudbine, tumačenjem snova ili sličnim obmanjivanjem na način kojim uznemirava građane ili narušava javni red i mir, za šta je propisana novčana kazna ili kazna rada u javnom interesu.

Članom 16. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko se odaje prostituciji ili ko ustupa prostorije radi prostitucije, za šta je propisana novčana kazna ili kazna zatvora.

U drugom stavu ovog člana, propisana je prekršajna odgovornost lica koje ustupa prostorije radi prostitucije maloletnom licu, za šta je propisana kazna zatvora.

Članom 17. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko na javnom mestu paljenjem raketa ili drugog zapaljivog ili eksplozivnog materijala (petarde i sl.) narušava javni red i mir ili ugrožava sigurnost građana, za šta je propisana novčana kazna ili kazna rada u javnom interesu.

U drugom stavu ovog člana, propisana je prekršajna odgovornost lica koje na javnom mestu puca iz vatrenog ili drugog oružja i time narušava javni red i mir, za šta je propisana novčana kazna ili kazna zatvora. U slučaju da se vršenjem ove radnje stiču elementi nekog od propisanih krivičnih dela, isključena je prekršajna odgovornost. Treba imati u vidu da se za vatreno ili drugo oružje može koristiti municija koja nema projektil, i da se korišćenjem takve municije ne može učiniti neko od propisanih krivičnih dela, ale se može narušiti javni red i mir.

U trećem stavu kaznom zatvora sankcionisanje je vršenje ovog prekršaja u grupi od tri i više lica.

Članom 18. Zakona, propisana je prekršajna odgovornost lica koje neovlašćeno prikuplja dobrovoljne priloge ili lica koje u toku prikupljanja dobrovoljnih priloga ugrozi spokojstvo građana ili naruši javni red i mir, za šta je propisana novčana kazna ili kazna rada u javnom interesu. Neovlašćeno prikupljanje u smislu ovog zakona je svako prikupljanje dobrovoljnih priloga o kome nije obavešten nadležni organ.

U drugom stavu ovog člana, propisana je odgovornost organizatora neovlašćenog prikupljanja dobrovoljnih priloga, vršenje ovog prekršaja u grupi od tri i više lica ili korišćenje dece i maloletnika za prikupljanje dobrovoljnih priloga, za šta je propisana novčana kazna ili kazna zatvora.

U trećem stavu ovog člana, za vršenje prekršaja iz ovog člana., propisana je odgovornost pravnog lica, preduzetnika, odnosno odgovornog lica.

Članom 19. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko u obavljanju ugostiteljske ili druge uslužne delatnosti propusti da o narušavanju javnog reda i miru u ovim objektima obavesti policiju radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, za šta je propisana novčana kazna.

U drugom stavu ovog člana, za vršenje prekršaja iz stava 1, propisana je odgovornost pravnog lica, preduzetnika, odnosno odgovornog lica.

Članom 20. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko u obavljanju umetničke, ugostiteljske ili druge delatnosti, korišćenjem muzičkih instrumenata, radio i televizijskih prijemnika i drugih zvučnih uređaja, kao i mehaničkih izvora buke i zvučnih signala, preko dozvoljene jačine koja je uređena propisima o zaštiti životne sredine od buke, naruši javni red i mir, za šta će se kazniti novčanom kaznom. Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Službeni glasnik RS” br. 36/09, 88/10), propisane zaštitne i druge mere koje se preduzimaju radi zaštite od buke, kao i organi koji su nadležni za sprovođenje ovog zakona.

U drugom stavu ovog člana, za vršenje prekršaja iz stava 1, propisana je odgovornost pravnog lica, preduzetnika, odnosno odgovornog lica.

Članom 21. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko pri prometu alkoholnih pića koja se troše na mestu prodaje, prodaje alkoholno piće licu pod očiglenim uticajem alkohola ili maloletnom licu koje nije navršilo 16 godina života, za šta će se kazniti novčanom kaznom.

U drugom stavu ovog člana, za vršenje prekršaja iz stava 1, propisana je odgovornost pravnog lica, preduzetnika, odnosno odgovornog lica.

Članom 22. Zakona, propisano je da je prekršajno odgovoran ko na javnom mestu uvredi službeno lice nadležnih organa u vršenju službene dužnosti, za šta će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora.

Postojećim Zakonom o javnom redu i miru, ova radnja, kao najčešća prilikom ometanja službenih lica propisana je kao krivično delo.

Imajući u vidu složenost i dugotrajnost krivičnog postupka, kao i posledicu koja se ovom radnjom prouzrokuje, dekriminalizacijom ove radnje, obezbeđuje se efikasnost i ekonomičnost postupka i postupanja pravosudnih organa u izricanju propisane sankcije.

Članom 23. Zakona, propisano je krivično delo Ometanja službenog lica u vršenju službene dužnosti, koje se u osnovnom stavu sastoji iz radnje pretnja, pokušaja napada ili napada na službeno lice i ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti na drugi način, za šta je propisana kazna zatvora od šest meseci do dve godine.

U drugom stavu ovog člana, kao teži oblik vršenja ovog krivičnog dela je pretnja upotrebom oružja, mašanje za oružje, ili nanošenje lakih telesnih povreda službenom licu, za šta je propisana kazna zatvora od jedne do pet godina.

U trećem stavu ovog člana, ka najteži oblik vršenja ovog krivičnog dela je radnja potezanja oružja, upotreba oružja ili nanošenje teških telesnih povreda službenom licu, za šta je propisana kazna zatvora od tri do deset godina.

Članom 24. Zakona, propisano je da će službena lica nadležnih organa privremeno oduzeti predmete koji su upotrebljeni za izvršenje prekršaja ili su pribavljeni ili nastali izvršenjem prekršaja.

Članom 25. Zakona, predviđeno je da se pored kazni učiniocima prekršaja mogu izreći i zaštitne mere utvrđene, u tom članu, a saglasno Zakonu o prekršajima.

Članom 26. Zakona, propisano je da se imovinska korist stečena vršenjem prekršaja oduzima.

Članom 27. Zakona, predviđeno je da stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnom redu i miru („Službeni glasnik RS”, br. 51/92, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 – dr. zakon i 85/05 – dr. zakon).

Članom 28. Zakona, predviđeno je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona predviđena su sredstva u okviru budžetskih sredstava koja se redovno odobravaju za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova i u okviru limita utvrđenog fiskalnom strategijom.

Analiza efekata

1. Određivanje problema koje zakon treba da reši

Zakon o javnom redu i miru („Službeni glasnik RS”, br. 51/92, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 – dr. zakon i 85/05 – dr. zakon), na snazi je od 31. jula 1992. godine.

Postojeći Zakon o javnom redu i miru:

- ne definiše pojam javnog mesta, prekršaja protiv javnog reda i druge pojmove koji se u zakonu koriste, a bitni su za utvrđivanje obeležja prekršaja protiv javnog reda mira;
- ne prepoznaje nove obrazovane organe koji obavljaju svoju delatnost na javnom mestu, a značajan su subjekat u javnom životu u smislu održavanja stabilnog javnog reda i mira, kao što je to na primer Komunalna policija, obrazovana Zakonom o komunalnoj policiji („Službeni glasnik RS”, broj 51/09);
- ne prepoznaje nove institute i sankcije propisane novim Zakonom o prekršajima („Službeni glasnik RS”, broj 65/13);

Uzrok identifikovanih problema su odredbe postojećeg Zakona o javnom redu i miru, koje od dana donošenja nisu menjane i usklađivane sa novim u međuvremenu donetim propisima koji direktno ili indirektno uređuju oblast javnog reda i mira, osim brisanja krivično pravnih odredbi iz člana 24. Zakona o javnom redu i miru, nakon stupanja na snagu Krivičnog zakonika, 1. januara 2006. godine, („Službeni glasnik RS”, broj 85/05) i više puta usklađivanja visine zaprećenih novčanih kazni.

Ministarstvo unutrašnjih poslova, kontinuirano prati broj izvršenih prekršaja protiv javnog reda i mira, kao značajnog pokazatelja stanja bezbednosti, posle krivičnih dela, a koji direktno utiču na osećaj lične bezbednosti građana.

Kontinuiranim praćenjem sprovođenja Zakona o javnom redu i miru, kao direktna i indirektna posledica identifikovanih problema, utvrđeno je da se zbog nedefinisanja pojma javnog mesta i drugih pojmova koji se u zakonu koriste, usled činjenja radnji koje po ovom zakonu predstavljaju prekršaj javnog reda i mira, godišnje podnosi oko 23% zahteva za pokretanje prekršajnih postupaka (ukupno godišnje se izvrši oko 40.000 do 55.000 prekršaja), za prekršaje učinjenih u kući, odnosno stanu, tj. mestu koje kao takvo nije javno mesto (svađa, vika, buka, tuča i dr.) i pored toga što su ova dela Krivičnim zakonikom propisana kao krivična dela za koja se gonjenje preduzima po privatnoj tužbi ili su kao takva kažnjiva Odlukama o kućnom redu koje donose lokalni organi vlasti, gradovi i opštine.

Na ovaj način, širim tumačenjem javnog mesta i obeležja učinjenih prekršaja, nepotrebno se zadire u privatnost i volju oštećenih da preduzimaju gonjenje po privatnoj tužbi, na koje su zakonom ovlašćeni. Pokretanjem prekršajnog postupka za prekršaje iz Zakona o javnom redu i miru, za ona činjenja koja su kao prekršaj propisana u Odlukama o kućnom redu, nepotrebno se za iste radnje strožije kažnjavaju učinioci ovih dela, što dalje, indirektno prouzrokuje pravnu nesigurnost građana, zbog proizvoljne ocene postupajućeg organa pri propisa u konkretnom slučaju.

Budući da nakon donošenja novog Zakona o prekršajima (2013. godine), nije bilo izmena sada važećeg Zakona o javnom redu i miru, važeći zakon ne prepoznaje nove prekršajne institute. To je posebno vidljivo u delu propisanih sankcija za prekršaje koje se sada sastoje isključivo od novčane kazne ili kazne zatvora. Imajući u vidu da je od ukupnog broja lica koja izvrše prekršaje protiv javnog reda i mira (godišnje od 47.000 do 65.000), oko 30% povratnika u vršenju ovih dela, na ovaj način koncipirana kaznena politika u dovoljnoj meri ne ostvaruje preventivu u odvrtađu potencijalnih učinilaca od vršenja ovih dela, zbog čega je potrebno za određene prekršaje, radi otklanjanja prouzokovane štete i drugih nastalih posledica, kao glavnu ili sporednu kaznu propisati, novu, tj. rad u javnom interesu.

Takođe, iz istih razloga, postojeći Zakon o javnom redu i miru, ne prepoznaje nove obrazovane organe, odnosno Komunalnu policiju i druge inspekcijske organe, koji svoje zakonom propisane poslove obavljaju na javnom mestu i u tom smislu su značaj subjekat u održavanju stabilnog javnog reda i mira.

Navedenim problemima, pogođeni su:

- policija, zbog nepreciznih odredbi postojećeg Zakona o javnom redu i miru, koje treba da primenjuju u obavljanju poslova održavanja javnog reda i mira;
- komunalna policija i inspekcijski organi, koji svoje zakonom propisane poslove obavljaju na javnom mestu, jer ih odredbe postojećeg Zakona o javnom redu i miru ne prepoznaju;
- građani, zbog moguće različite primene odredbi Zakona o javnom redu i miru, čime se narušava pravna sigurnost u sprovođenju zakona, posebno u delu moguće različite primene kaznenih odredbi za identična činjenja koja imaju određena obeležja prekršaja protiv javnog reda i mira.

Osim, odredbama Zakona o javnom redu i miru, drugim zakonskim propisima, oblast javnog reda i mira nije uređena.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Donošenjem, novog Zakona o javnom redu i miru, postižu se sledeći ciljevi:

- 1) jasno i precizno definisanje pojma javnog mesta, prekršaja protiv javnog reda i mira, obeležja pojedinih prekršaja protiv javnog reda i mira i drugih pojmova koji se u zakonu koriste, radi ostvarivanja većeg stepena pravne stabilnosti u primeni zakona;
- 2) uvođenje novih savremenih instituta i rešenja iz oblasti prekršajnog postupka propisanih novim Zakonom o prekršajima;
- 3) uključivanje u sprovođenje odredbi zakona, novih obrazovanih organa, Komunalne policije i inspekcijskih službi koje svoje zakonom utvrđene delatnosti obavljaju na javnom mestu.

Postavljeni ciljevi se ostvaruju, odmah nakon donošenja Novog zakona o javnom redu i miru, odnosno danom stupanja na pravnu snagu, početkom njegove primene.

Praćenje ostvarivanja ciljeva, ostvaruje se redovnim mesečnim, godišnjim i periodičnim praćenjem statističkih pokazatelja (broj i struktura prekršaja, učinioca prekršaja, toka prekršajnog postupka i dr.) iz oblasti javnog reda i mira, kroz postojeću metodologiju i kontinuiran redovan rad policije, odnosno Ministarstva unutrašnjih poslova.

3. Druge mogućnosti za rešenje problema

U toku sagledavanja mogućnosti za definisanjem pojmova u postojećem Zakonu o javnom redu i miru, kao i mogućnosti za uvođenjem novih instituta iz Zakona o prekršajima, razmatrane su različite opcije za rešavanje identifikovanog problema.

Prva mogućnost je bila da se navedeni problemi rešavaju izmenom postojećeg Zakona o javnom redu i miru, pri čemu je utvrđeno da su izmene u pogledu forme i sadržine postojećeg propisa takvog obima, da bi donošenje eventualnog Zakona o izmeni Zakona o javnom redu i miru umesto rešenja problema, stvorile nejasnoće u tumačenju i primeni ovog propisa.

Druga mogućnost je bila da se donese novi Zakon o javnom redu i miru, koji će na sistematičan i jasan način rešiti identifikovane probleme.

Nakon ocene postojećih opcija, a radi potpunog ostvarivanja postavljenih ciljeva i rešenja identifikovanih problema, opredeljeni smo za donošenje novog Zakona o javnom redu i miru

4. Zašto je donošenje novog zakona najbolje rešenje problema

Imajući u vidu da je oblast javnog reda i mira uređena zakonskim propisom, odnosno postojećim Zakonom o javnom redu i miru, i da u ovoj oblasti nema drugih zakonskih i podzakonskih propisa koji je uređuju, a da bi se rešili identifikovani problemi, jedina opcija je donošenje novog Zakona o javnom redu i miru.

Pored toga, zbog nepreciznih i nepotunih odredbi postojećeg Zakona o javnom redu i miru, primena neregulatornih opcija, kao što su bolja primena važećeg propisa, informativno-edukativne opcije i sl. aktivnosti, u konkretnom slučaju ne bi doprinele rešenju identifikovanih problema, jer su isti normativne prirode.

Budući da je suština identifikovanih problema sadržana u samim normativnim odredbama ili izostanku normativnih odredbi postojećeg Zakona o javnom redu i miru, zbog čega je bilo potrebno značano izmeniti formu i sadržaj postojećeg Zakona, u konkretnom slučaju izmenama postojećeg Zakona se ne bi rešili identifikovani problemi.

Tako na primer, postojeći Zakon o javnom redu i miru u članu 12. propisuje prekršaj:

„Ko prosjačenjem ili skitničenjem, ili nepristojnim, drskim i bezobzirnim ponašanjem ugrožava spokojstvo građana ili remeti javni red i mir – kazniće se novčanom kaznom do 20.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana.

Ko organizuje prosjačenje ili ko se zatekne da prosjači u grupi – kazniće se novčanom kaznom do 30.000 dinara ili kaznom zatvora do 60 dana.”

Na ovaj način propisan prekršaj za potpuno različite radnje, koje prouzrokuju potpuno različite posledice po javni red i mir i spokojstvo građana, postojećim Zakonom, propisuju se identične sankcije. Nije isto ako neko prosjačenjem ugrožava spokojstvo građana ili ako to čini drskim i bezobzirnim ponašanjem, prouzrokujući oštećenje imovine, tzv. „vandalskim ponašanjem“. Takođe, daleko društveno opasnije je drsko i bezobzirno ponašanje u grupi, što u konkretnom slučaju postojeći Zakon ne poznaje, od na primer prosjačenja u grupi.

Otklanjanje navedenog, kao i drugih identifikovanih problema iz sadržaja postojećeg Zakona o javnom redu i miru, u konkretnom slučaju bez donošenja novog Zakona o javnom redu i miru, nije moguće sprovesti, zbog obima, forme i sadržine normativnih izmena koje su neophodne.

Pored toga, Predlogom zakona o javnom redu i miru:

- normativno se uređuju identifikovane pravne praznine i precizno definišu pojmovi javnog mesta i drugi pojmovi koji se u zakonu koriste,
- preciznije uređuju obeležja prekršaja protiv javnog reda i mira, u odnosu na postojeći Zakon koji izaziva probleme u primeni,
- ne proizvode se dodatni troškovi za građane i privredu u primeni zakona,
- ostvaruje se veći stepen pravne sigurnosti građana i organa koji primenjuju ovaj zakon (policija, prekršajni sudovi, komunalna policija i dr.),
- unapređuje se zastareo pravni okvir normiran postojećim Zakonom o javnom redu i miru, uvođenjem novih instituta iz novog Zakona o prekršajima.

5. Na koga i kako će uticati predložena rešenja

Predložena rešenja će uticati, direktno na:

- 1) pravilnije postupanje policije, odnosno Ministarstva unutrašnjih poslova u obavljanju poslova održavanja javnog reda i mira;
- 2) postupanje Komunalne policije i drugih službi, koje u skladu sa zakonom obavljaju poslove iz svoje nadležnosti na javnom mestu;
- 3) ujednačavanje prakse prekršajnih sudova u vođenju prekršajnih postupaka za prekršaje protiv javnog reda i mira;
- 4) građane, u smislu ostvarivanja pravne sigurnosti građana u slučaju prekršajnog gonjenja zbog učinjenih prekršaja protiv javnog reda i mira.

Budući da su Predlogom zakona o javnom redu i miru, u odnosu na postojeći Zakon o javnom redu i miru, otklonjene pravne praznine i jasnije i preciznije definisani pojmovi, instituti i obeležja prekršaja protiv javnog reda i mira, predložena rešenja direktno će uticati na pravilnost postupanja policije u obavljanju poslova javnog reda i mira i stim u vezi pokretanja prekršajnih postupaka protiv učinilaca prekršaja, kada se za to ispune propisani zakonski uslovi.

U vezi sa tim, u meri u kojoj je to moguće, normativnim regulisanjem, isključena je mogućnost diskrecione ocene postojanja ili nepostojanja obeležja prekršaja protiv javnog reda i mira. Na ovaj način obezbeđuje se da se za ista činjenja ili nečinjenja, u praktičnoj primeni zakona, uvek sprovede iste mere i radnje od strane policije, i kada su za to ispunjeni zakonski uslovi inicira pokretanje i vođenje prekršajnog postupka.

Normativnim rešenjima iz Predloga zakona o javnom redu i miru, u odnosu na postojeći zakon, uvažava se novonastalo normativno uređenje i novi obrazovani organi, u prvom redu Komunalna policija i inspekcijски organi, koji svoju zakonom propisanu delatnost obavljaju na javnom mestu. U vezi sa tim, normativnim rešenjima iz Predloga zakona, se ovim organima ne stvaraju nove obaveze.

Rešenjima iz Predloga zakona, kao i kod postupanja policije, doprinosi se ujednačavanju prakse prekršajnih sudova u vođenju prekršajnih postupaka za prekršaje protiv javnog reda i mira, uz mogućnost izricanja za određene prekršaje pored „klasičnih“ sankcija u vidu novčane kazne i kazne zatvora, nove sankcije, tj. rad u javnom interesu, radi unapređenja prevencije i odvrađanja učinioaca ovih dela od njihovog ponovnog vršenja.

Takođe, rešavanjem identifikovanih problema, donošenjem novog Zakona o javnom redu i miru, ostvarivanjem pravilnije primene njegovih odredbi od strane navedenih državnih organa, direktno doprinosi ostvarivanju većeg stepena pravne sigurnosti građana, posebno u slučaju prekršajnog gonjenja zbog učinjenih prekršaja protiv javnog reda i mira. Praktično, nova rešenja u Predlogu Zakona o javnom redu i miru, trebala bi da onemoguće prekršajno gonjenje, za ona činjenja ili nečinjenja, koja su po svojoj prirodi slična obeležjima prekršaja ali to nisu, ili su kao kažnjiva propisana nekim drugim propisom, na primer Olukom o kućnom redu ili Krivičnim zakonikom, kao krivična dela za koja se gonjenje preduzima po privatnoj tužbi.

6. Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima

Novi zakon o javnom redu i miru, neće stvoriti nove troškove državnim organima nadležnim za sprovođenje zakona, građanima i privredi, već će umanjiti postojeće administrativne troškove predviđene sadašnjim zakonom o javnom redu i miru.

Odredbama Novog zakona o javnom redu i miru, u oblasti prikupljanja dobrovoljnih priloga, osim obaveštavanja nadležnog organa Ministarstva unutrašnjih poslova, nije propisano vođenje upravnog postupka i stim u vezi stvaranja za stranke administrativnih troškova, za razliku od sada važećeg Zakona o javnom redu i miru.

Takođe odredbama Novog zakona o javnom redu i miru, oblast organizovanja bakljadi, vatrometa i priredbi na kojima se koriste pirotehnička sredstva nije propisana, jer je regulisana drugim propisima.

Na ovaj način, Novi Zakon o javnom redu i miru, za razliku od postojećeg Zakona o javnom redu i miru, za građane i pravna lica, ne stvara nove, već umanjuje postojeće administrativne troškove, kao i troškove državnih organa u vođenju ovih postupaka.

7. Da li pozitivni efekti opravdavaju troškove

Mišljenja smo da pozitivni efekti opravdavaju donošenje Zakona o javnom redu i miru, jer njegova primena doprinosi rešavanju opisanih problema u tački 1, a ne stvaraju se novi troškovi građanima i privredi.

8. Da li akt stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Novi Zakona o javnom redu i miru po svojoj prirodi i oblasti koju reguliše, direktno i indirektno ne stimuliše pojavu novih, niti zatvaranje postojećih privrednih subjekata.

9. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove

Za Nacrt zakona o javnom redu i miru, sprovedena je javna rasprava, saglasno Zaključku Odbora za pravni sistem i državne organe 05 Broj: 011-11320/2015 od 23. oktobra 2015. godine, sprovedena je javna rasprava o Nacrtu zakona o javnom redu i miru u periodu od 23. oktobra do 13. novembra 2015 godine.

Navedena javna rasprava sprovedena je u skladu sa programom javne rasprave koji je sastavni deo pomenutog zaključka, organizovanjem okruglih stolova u PU za grad Beograd, PU Niš, PU Kragujevac i PU Novi Sad.

U skladu sa Zaključkom Odbora za pravni sistem i državne organe, na internet sajtu minisarstva i portalu e-Uprave objavljen je Javni poziv za učešće u javnoj raspravi, i data mejl adresa Sekretarijata MUP RS sekretarijat@mup.gov.rs, na koju se mogu dostavljati predlozi i primedbe radi unapređenja Nacrta zakona o javnom redu i miru.

Pored predstavnika MUP RS javnoj raspravi prisustvovali su i predstavnici lokalne samouprave, tužilaštva, komunalne policije i drugih državnih organa kao i predstavnici nevladinog sektora.

Učesnici okruglih stolova upoznati su sa Nacrtom zakona o javnom redu i miru, pri čemu je posebno istaknuto da je novi zakon u odnosu na postojeći Zakona o javnom redu i miru, osavremenjen i unapređen definisanjem pojmova iz oblasti javnog reda i uvođenjem novih instituta iz novog Zakona o prekršajima.

Tokom rasprave istaknuto je da je prethodni Zakon o javnom redu i miru usvojen 1992 godine, te da su promene zakona u smislu jasnijeg definisanja nadležnosti, javnog mesta i prekršaja protiv javnog reda i mira, neophodne radi njegovog osavremenjavanja. Navedeno je da su izmene zakona neophodne i radi promene institucionalnog okvira, s obzirom da su u međuvremenu u skladu sa novim zakonima, formirani i drugi državni organi koji su nadležni za zaštitu javnog reda i mira, pre svih Komunalna policije.

Nakon razmatranja predloga i primedbi učesnika javne rasprave, Nacrt zakona je revidiran i upućen nadležnim institucijama na mišljenje i sugestije.

Tokom javne rasprave, nije bilo značajnih predloga i premedbi za izmenu ponuđenog Nacrta zakona o javnom redu i miru, osim u delu predloga definisanja osnovnih pojmova koji se u zakonu koriste, koji su prihvaćeni.

Mišljenja smo da su zainteresovane strane imale dovoljno vremena i priliku da iznesu svoje stavove prilikom održavanja javne rasprave koja je sprovedena, obzirom da su ove odredbe ugrađene u sadašnji Nacrt zakona o javnom redu i miru.

10. Koje će se mere prilikom primene zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava

Radi ostvarenja namera donošenjem novog Zakona o javnom redu i miru nije potrebno preduzimati dodatne mere, budući da se normativno ne stvaraju nove obaveze u sprovođenju zakona, već se samo postojeće normativno zastarele odredbe u važećem Zakonu o javnom redu i miru, na savremenem način u novom

normativnom okruženju, preciznije i jasnije definišu, radi otklanjanja pravnih praznina i obezbeđenja ujednačene primene odredbi zakona.

Predlogom Zakona o javnom redu i miru, nije predviđeno donošenje podzakonskih propisa.

Za sprovođenje odredbi zakona, nadležni su policija, komunalna policija, inspekcijски organi, prekršajni sudovi, u okviru obavljanja redovnih poslova, korišćenjem postojećih finansijskih, tehničko-tehnoloških, organizacionih i kadrovskih kapaciteta.

Međuinstitucionalna saradnja organa nadležnih sa sprovođenje ovog zakona, uređena je drugih propisima i planovima rada, i obavlja se kao kontinuirana redovna aktivnost, tako da nije potrebno obrazovati nove institucije, menjati organizacione strukture postojećih organa ili menjati broj zaposlenih u njima.

Takođe, za sprovođenje ovog zakona, nije potrebno preduzimati neregulatorne finansijske, fiskalne ili druge finansijske i ekonomske mere.

Mere praćenja ostvarivanja postavljenih ciljeva, realizuju se kao kontinuirana redovna aktivnost Ministarstva unutrašnjih poslova, postojećom metodologijom praćenja stanja u oblasti javnog reda i mira.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo unutrašnjih poslova

2. Naziv propisa:

Predlog zakona o javnom redu i miru

Draft Law on Public Order

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum).

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno ne ispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a.) odredbe primarnih izvora prava EU:

Ne postoji primarni izvor prava EU koji je relevantan za sadržinu ovog propisa.

b.) odredbe sekundarnih izvora prava EU:

Ne postoje sekundarni izvori prava EU koji su relevantni za sadržinu ovog propisa.

v.) ostali izvori prava EU:

Ne postoje ostali izvori prava EU koji su relevantni za sadržinu ovog propisa.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

6. Da li su gore navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

Navedeni izvori prava EU nisu prevedeni na srpski jezik.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Predlog zakona nije preveden na engleski jezik.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti?

Nije postojalo učešće konsultanata u izradi Nacrta zakona.